

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

1.Bf.107/2024/11.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, 2024. év szeptember hó 24. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A hivatali vesztegetés büntette miatt Terhelt1 és társa ellen indult büntetőügyben a Budapest Környéki Törvényszék 16.B.55/2023/12. számú ítéletét Terhelt1 I. r. vádlottal szemben megváltoztatja.

Terhelt1 I. r. vádlottal szemben a 30.000,- (harmincezer) forint vagyonekobzásra vonatkozó ítéleti rendelkezést mellőzi.

Az elsőfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség összege helyesen 66.505,- (hatvanhatezer-ötszázöt) forint, míg az Terhelt1 I. r. vádlottat terhelő bűnügyi költség összege helyesen 59.690,- (ötvenkilencezer-hatszázkilencven) forint.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét Terhelt1 I. r. és Terhelt2 II. r. vádlottal szemben helybenhagyja.

A másodfokú eljárásban felmerült 22.536,- (huszonkettőezer-ötszázharminchat) forint bűnügyi költséget Terhelt1 I.r. vádlott köteles az államnak megfizetni.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s :

[1] A Budapesti Regionális Nyomozó Főügyészség a 2023. június 30. napján kelt 2.Nyom.219/2021. számú vádiratában Terhelt1 I. r. és Terhelt2 II. r. vádlottat a Btk. 293.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés szerint minősülő társtettesként elkövetett kötelesség megszegésére irányuló hivatali vesztegetés büntettével vádolta.

[2] A Budapest Környéki Törvényszék a 2024. február 13. napján tartott előkészítő ülésen kihirdetett 16.B.55/2023/12. számú ítéletével Terhelt1 I. r. vádlottat a Btk. 293. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés szerint minősülő társtettesként elkövetett hivatali vesztegetés büntette miatt 1 év - börtön fokozatú – szabadságvesztésre, 100 napi tétel pénzbüntetésre ítélte, továbbá vele szemben 30.000,- forint összegben vagyonekobjást rendelt el. A szabadságvesztés végrehajtását 2 év próbaidőre felfüggesztette, és megállapította, hogy az I. r. vádlott – a szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetén - legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A pénzbüntetés napi tételének összegét 1.000,- forintban állapította meg. Az így kiszabott összesen 100.000,- forint pénzbüntetés megfizetésére tíz havi részletfizetést engedélyezett azzal, hogy az első részlet az ítélet jogerőre emelkedését követő hónap 10. napjáig, a további részek a következő hónap 10. napjáig esedékesek. Rendelkezett a pénzbüntetés – meg nem fizetése esetére – annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról úgy, hogy amennyiben a felfüggesztett szabadságvesztés végrehajtását elrendelik, a meg nem fizetett pénzbüntetés helyébe lépő szabadságvesztés végrehajtási fokozata börtön.

[3] Terhelt2 II. r. vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk. 293. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés szerint minősülő társtettesként elkövetett hivatali vesztegetés büntetében, ezért őt 1 év 6 hónap börtön fokozatú szabadságvesztésre ítélte, valamint vele szemben 80.000,- forint összegben vagyonekobjást rendelt el. A szabadságvesztés végrehajtását 2 év próbaidőre felfüggesztette, és megállapította, hogy a II. r. vádlott – a szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetén - legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

[4] Meghatározta továbbá, hogy az eljárás során felmerült 66.605,- forint bűnügyi költségből az vádlottak egyetemlegesen 6.815,- forint, míg Terhelt1 I. r. vádlott további 59.790,- forint bűnügyi költséget köteles az államnak megfizetni.

[5] A tárgyaláson jelen volt ügyész az elsőfokú bíróság ítéletét mindkét vádlott vonatkozásában tudomásul vette.

[6] Az ítélet ellen a vádlottak és védőik jelentettek be fellebbezést a kiszabott büntetés enyhítése céljából, illetve az I. r. vádlott védője, valamint a II. r. vádlott és védője az előzetes mentesítés alkalmazása érdekében.

[7] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.207/2024/3. számú átiratában az I. r. vádlott vonatkozásában bejelentett fellebbezéseket alaposnak tartotta.

[8] Kifejtette, hogy a fellebbezések kizárólag az előzetes mentesítésre vonatkozó rendelkezést is ideértve a kiszabott büntetést sérelmezték, ezért a másodfokú eljárásban a felülbírálat terjedelme a Be. 590.§ (3) bekezdése alapján korlátozott.

[9] A fellebbviteli főügyészség az ítélet hatályon kívül helyezésére okot adó eljárásjogi hibát nem észlelt. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a vádlottakat a bűnösség előkészítő ülésen történő beismerésének és a beismerő nyilatkozat elfogadásának következményeiről kellőképpen kioktatta, majd őket az előkészítő ülés jellegére figyelemmel kihallgatta. Ennek során a vádlottak részletes vallomást nem tettek, azonban mindketten úgy nyilatkoztak, hogy beismerik a bűnösségüket és minden úgy történt, ahogy a vádiratban le van írva. Mindkét vádlott megértette a nyilatkozatának természetét és elfogadásának következményeit, beszámítási képességük és a beismerésük önkéntessége iránt nem merült fel észszerű kétely, a vádlottak egyértelmű beismerő nyilatkozatát az eljárás ügyiratai alátámasztják. A vádlottak lemondtak a tárgyaláshoz való jogukról is. Erre tekintettel az I. r. és II. r. vádlott bűnösségét beismerő nyilatkozatát a Be. 504.§ (2) bekezdés a) – c) pontjában foglalt feltételek fennállására tekintettel a törvényszék törvényesen fogadta el.

[10] A vádlottak beismerő nyilatkozatának elfogadására figyelemmel a fellebbezéssel támadott ítéletnek a bűnösség megállapítására, valamint a vádirati minősítéssel egyező minősítésre vonatkozó rendelkezései akkor változtathatók meg, ha a vádlott felmentésének, az eljárás megszüntetésének vagy a bűncselekmény minősítése megváltoztatásának van helye. A vádlottak felmentésére vagy velük szemben az eljárás megszüntetésre okot adó körülmény az ügyiratok alapján nem állapítható meg, a vádlottak bűnösségére levont következtetés okszerű, a bűncselekmény minősítése is törvényes. A vádhatóság szerint az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének megfelelően eleget tett.

[11] Álláspontja szerint a törvényszék a büntetés kiszabásánál irányadó enyhítő és súlyosító körülményeket helyesen vette számba, és az ezekkel arányos, a speciális és generális prevenció céljának elérésére alkalmas büntetéseket szabott ki a vádlottakkal szemben, melyek enyhítése nem indokolt.

[12] A fellebbviteli főügyészség szerint azonban tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a II. r. vádlottal szemben 80.000,- forint vagyonek Kobzás mellett az I. r. vádlottal szemben is vagyonek Kobzást rendelt el 30.000,- forint összegben. A vagyonek Kobzás célja a korrupciós bűncselekmények esetében az is, hogy a bűncselekmény elkövetésére szánt vagyon elvonásra kerüljön az állam javára. Az intézkedéssel elvont vagyoni előny értéke nem terjedhet túl ezen összegen, mert ekkor a vagyonek Kobzás bűncselekménnyel össze nem függő vagyont is érintene. Az irányadó tényállás szerint a vagyonek Kobzással elvonandó, ígért vagyoni előny tárgya összesen 80.000,- forint volt. A vagyonek Kobzásnak további 30.000,- forintba történő elrendelése esetén a vagyonek Kobzással érintett összeg meghaladná az ígért vagyoni előny összegét, azaz a bűncselekménnyel összefüggő vagyon értékét. Az elsőfokú bíróság tulajdonképpen 30.000,- forint erejéig egyetemlegesen rendelte el a vagyonek Kobzást a két vádlottal szemben, amelyet a 69/2008.BK vélemény III. pontjára figyelemmel a törvény nem tesz lehetővé. Mivel a vagyoni előny ígérete a II. r. vádlott érdekében, a gépjármű forgalmi engedélyének visszaszerzése céljából történt, kezdeményező szerepet ő töltött be a bűncselekmény elkövetésében, ezért az ígért vagyoni előny teljes összegének, 80.000,- forintnak vagyonek Kobzás útján a II. r. vádlottól történő elvonásának van helye. Erre figyelemmel az I. r. vádlottal szemben elrendelt vagyonek Kobzás mellőzése szükséges. Az ígért vagyoni előny összegéből az I. r. vádlott által magának megtartani kívánt 30.000 forintba azért sem rendelhető el vagyonek Kobzás, mivel ezen összeggel az I. r. vádlott ténylegesen nem gazdagodott.

[13] A vádhatóság észrevételezte, hogy az I. r. vádlott által külön fizetendő bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezés kapcsán a törvényszék számítása téves volt, a bűnügyi költség összege helyesen 59.690,- forint, amit pontosítani szükséges. Az ítélet egyéb járulékos rendelkezései mindkét vádlott vonatkozásában törvényesek voltak.

[14] A fellebbviteli főügyészség szerint helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a vádlottak a bűncselekmény jellegére figyelemmel a büntetett előélethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alóli előzetes mentesítésre nem érdemesek. Eseti döntésre hivatkozva azzal érvelt, hogy az érdemesség vizsgálatánál nem a vádlott büntetőjogi felelősségéről való döntésről van szó, hanem arról, hogy a bűncselekménye ellenében a kiszabott büntetése mellett a társadalom védelme igényli-e a személyére háruló, a büntetett előélethez fűződő hátrányos következményeket is. A korrupciós cselekmények halmazata a vádlott személyében rejlő kockázatot is mutatja. A II. r. vádlott esetében az érdemesség megállapítása ellen hat az a körülmény is, hogy a közlekedési szabálysértések elkövetése miatt az intézkedő rendőr által a helyszínen elvett forgalmi engedélye visszavonásának elkerülését bűncselekmény megvalósítása útján kívánta elkerülni.

[15] Mindezek alapján a fellebbviteli főügyészség indítványozta, hogy a másodfokú bíróság akként változtassa meg a törvényszék ítéletét, hogy az I. r. vádlott vonatkozásában mellőzze a vagyoneklobzás elrendelését, a bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezéseket korrigálja, egyebekben pedig az elsőfokú bíróság ítéletét mindkét vádlott vonatkozásában hagyja helyben.

[16] Terhelt1 I. r. vádlott védője a fellebbezése írásban előterjesztett indokolásában hangsúlyozta, hogy védence vonatkozásában az enyhítő körülmények nagyobb nyomatékkal értékelhetők. Hivatkozott arra, hogy az I. r. vádlott a vádirati tényállásnak megfelelően beismerte bűnösségét, lemondott a tárgyalás jogáról, megbánta a bűncselekmény elkövetését, ami óta közel négy év eltelt. Az I. r. vádlott büntetlen előéletű, rendezett körülmények között él, tisztességesen dolgozik. Öt gyermeke közül egy kiskorú és egy nagykorú gyermeke eltartásáról gondoskodik, valamint háztartásában neveli két unokáját is. Álláspontja szerint ezen enyhítő körülmények túlsúlyára tekintettel a vádlottal szemben elegendő közérdekű munka vagy pénzbüntetés kiszabása a büntetés céljának eléréséhez.

[17] Emellett kiemelte, hogy védence előzetes mentesítésre is érdemes, mivel öt gyermekét felnevelte, jelenleg két unokáját és édesanyjukat is eltartja. Olyan munkahelyen dolgozik, melyhez szüksége van erkölcsi bizonyítványra, munkájának elvesztése jelentős szankció lenne saját és családja számára is, mivel megélhetésük veszélybe kerülne. Soha nem volt büntetve, sem korábban, sem azóta nem indult ellene büntetőeljárás, ami a személyében rejlő társadalomra veszélyességének hiányát támasztja alá. E különösen méltányolható okból a vádlott ezirányú kérelmének indokolt helyt adni. A védő a vagyoneklobzás mellőzésére irányuló ügyési indítvánnyal egyetértett.

[18] Mindezek alapján az elsőfokú ítélet megváltoztatását indítványozta azzal, hogy a másodfokú bíróság az enyhítést célzó, illetőleg előzetes mentesítés érdekében bejelentett fellebbezésnek adjon helyt, illetve a vagyoneklobzást mellőzze.

[19] Terhelt2 II. r. vádlott védője jogorvoslati kérelme írásbeli indokolásában a kiszabott büntetés enyhítésére, valamint az előzetes mentesítésre irányuló fellebbezését fenntartotta.

[20] Kiemelte, hogy az elsőfokú bíróság az eljárást rendkívül tisztességesen folytatta le, azonban az általa kiszabott szabadságvesztés büntetés rendkívül súlyos, ami nem igazodik a büntetéssel elérni kívánt célokhoz sem. Tévedett az elsőfokú bíróság akkor is, amikor álláspontja szerint a II. r. vádlott az előzetes mentesítésre nem érdemes.

[21] A védő azzal érvelt, hogy az elsőfokú bíróság nem értékelte kellő súllyal a II. r. vádlott vonatkozásában fennálló enyhítő körülményeket. A vádlott a bűnösségére is kiterjedő, tényfeltárási beismerő vallomást tett, és cselekményét őszintén megbánta. Beismerő vallomása nagymértékben hozzájárult a büntetőeljárás gyors és eredményes lefolytatásához. A védő az 56. BK vélemény II. 11. pontjára hivatkozva kiemelte, hogy a beismerés nagyobb nyomatékkanal esik latba, ha az felderítő jellegű. Utalt arra, hogy a törvényszék azt sem vette kellő súllyal figyelembe, hogy a vádlott büntetlen előéletű, aki már önmagában a büntetőeljárás megindulását egyfajta büntetésnek élte meg, és számára azóta is igen megterhelő az eljárás folytatása. Nem értékelte megfelelő nyomatékkanal a törvényszék a II. r. vádlott kiskorú gyermekének eltartását sem. A védő nyomatékos enyhítő körülményként kérte értékelni az időmúlást, mivel a cselekmény elkövetése 2021 januárjában történt. A tisztességes eljárás követelményéből fakadóan értékelni kell a bűncselekmény elkövetése óta eltelt időt, illetve azt is, hogy az elkövető hosszabb ideig áll a büntetőeljárás hatálya alatt.

[22] Mindezekre tekintettel a védő álláspontja szerint minden körülményt értékelve a II. r. vádlottal szemben egy rendkívül enyhe büntetés kiszabása indokolt, így a bünteteskiszabási elvekre tekintettel a II. r. vádlott vonatkozásában az enyhítő szakasz alkalmazásának is helye van. Erre figyelemmel vele szemben a büntetés megváltoztatása indokolt, mert esetében a pénzbüntetés kiszabása volna az arányos – egyben a büntetéssel elérni kívánt célokra figyelemmel – elégséges büntetés, mely egyben kellő visszatartó erővel is bír. Ezért indítványozta, hogy a másodfokú bíróság elsődlegesen úgy változtassa meg az elsőfokú bíróság ítéletét, hogy a Btk. 82.§ alkalmazásával vele szemben a Btk. 50.§ alapján pénzbüntetést szabjon ki, egyben engedélyezze, hogy a kiszabott pénzbüntetést a II. r. vádlott 24 havi egyenlő részletekben teljesíthesse.

[23] Amennyiben a másodfokú bíróság szerint nem indokolt a büntetés nemének megváltoztatása, másodlagosan indítványozta, hogy az ítéltábla a II. r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés és a próbaidő tartamát enyhítse, és őt előzetes mentesítésben részesítse. E körben utalt arra, hogy a mentesítés feltételeként meghatározott érdemesség szempontjait a bírói gyakorlat alakította ki, így ennek keretében vizsgálják az elkövető személyiségét, életvitelét, a bűncselekmény jellegét, az elkövetés körülményeit és indítékát. Kiemelte, hogy Terhelt2 személyi, családi és egyéb körülményei rendezettek, életvitelük kifogástalan. A II. r. vádlott becsületesen dolgozik, kiskorú gyermekéről gondoskodik, büntetlen előéletű személynek tekintendő. A vádlottnak munkavállalás céljából nagy szüksége volna „tisztá” erkölcsi bizonyítványra, amely kihatással van megélhetésére és anyagi helyzetére, ami gyermekének eltartása miatt is jelentőséggel bír. Értékelni szükséges továbbá beismerő vallomását és megbánó magatartását. Mindezek alapján a II. r. vádlott érdemes az előzetes mentesítésre, mely esetében e körülményekre tekintettel indokolt is.

[24] A nyilvános ülésen a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség képviselője – az átiratban előzetesen bejelentettek szerint – nem vett részt, valamint azon egyik vádlott sem jelent meg, mely a nyilvános ülés megtartásának nem volt akadálya.

[25] Az I. r. vádlott védője a nyilvános ülésen az írásban benyújtott fellebbezésében foglaltakat maradéktalanul fenntartotta, azt kiegészíteni nem kívánta.

[26] A II. r. vádlott védője a fellebbezését az írásban benyújtottal egyezően fenntartotta, amely a büntetés enyhítésére és a II. r. vádlott előzetes mentesítésére irányult. Azt annyiban egészítette ki, hogy a II. r. vádlott miatt csak azért maradt el egy előkészítő ülés, mert a gépkocsija lerobbant, ezért nem tudott megjelenni, így az eljárás elhúzódása neki nem volt felróható. Hivatkozott továbbá arra, hogy a korrupciós bűncselekmények elszaporodott volta statisztikai adat hiányában súlyosító körülményként nem vehető figyelembe, illet pedig sem az ügyészség, sem az elsőfokú bíróság nem jelölt meg. Ezért a II. r. vádlottal szemben indokolt az enyhítő szakasz alkalmazásával pénzbüntetés kiszabása. Másodlagosan indítványként a felfüggesztett szabadságvesztés tartamának enyhítését és előzetes mentesítés alkalmazását kérte, ennek keretében az érdemesség körében leírtakat ismételve meg. Hangsúlyozta, hogy a tiszta erkölcsi bizonyítványra a vádlottnak a munkavállalásához van szüksége, mely érinti kiskorú gyermekének eltartását is.

[27] Az ügyészség fellebbezése alapos, a védelmi fellebbezések nem vezettek eredményre.

[28] A Fővárosi Ítéltábla az iratanyagból megállapította, hogy az elsőfokú bíróság törvényesen alkalmazta a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvénynek (Be.) a bűnösséget beismerő vádlott esetében a tárgyaláshoz való jogáról lemondás intézményét.

[29] A törvényszék a vádlottak előkészítő ülésen tett beismerő nyilatkozatára tekintettel helytállóan vette figyelembe a Be. 504. § (1)-(3) bekezdését, melynek keretében a Be. 504. § (3) bekezdése alapján az előkészítő ülésen Terhelt1 I. r. vádlott esetében a 16.B.55/2023/I. számú, Terhelt2 II. r. vádlott vonatkozásában a 16.B.55/2023/II. számú végzésével törvényesen fogadta el bűnösséget beismerő nyilatkozatukat. A korlátozott felülbírálatra tekintettel a másodfokú bíróságnak kizárólag a Be. 590. § (5) bekezdés a) pontjában írt eljárási szabálysértések vizsgálatára volt törvényes lehetősége, melynek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályokat megtartotta.

[30] Az elsőfokú ítéletnek a Be. 504. § (6) bekezdésének alkalmazásával történt meghozatalára tekintettel az ítéltábla a bejelentett fellebbezések alapján eljárva – utalva a Be. 580. § (2) bekezdés a) és b) pontjára – nem vizsgálta az elsőfokú ítélet megalapozottságát, így jelen határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapította.

[31] Az elsőfokú ítélet tényállása megalapozott és mentes a Be. 592. § (1) és (2) bekezdésében foglalt hiányosságoktól, amelyből az elsőfokú bíróság okszerűen vont következtetést a vádlottak bűnösségére.

[32] Az ítéleti tényállás tartalmazta, hogy a vádlottak cselekménye arra irányult, hogy az intézkedő rendőr kötelezettségét megszegje, és tekintsen el a forgalmi engedély közlekedési hatóság részére való megküldésétől, amivel a jogszabályi kötelezettségét megszegte volna. Így az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a vádlottak által elkövetett cselekmény

minősítése a Btk. 293.§ (1) bekezdésébe ütköző és (2) bekezdés szerint minősülő társtettesként elkövetett – kötelesség megszegésére irányuló – hivatali vesztegetés büntette.

[33] A joghátrány megválasztása körében a törvényszék szinte hiánytalanul és a bünteteskiszabás során értékelhető tényezőkről szóló 56. BK véleményben írtakat szem előtt tartva vette számba a vádlottak terhére és javára szóló alanyi és tárgyi bűnösségi körülményeket. Az ítéltábla azonban a védelmi fellebbezésben írtak szerint jelentősebb súllyal értékelte enyhítő körülményként a vádlottak javára az időmúlást, melynek egy része a vádlottaknak nem volt felróható. A védői érvelésre reflektálva utal a másodfokú bíróság arra, hogy a II. r. vádlott beismerő vallomása nem volt feltáró jellegű, mivel a nyomozás során tagadta a bűncselekmény elkövetését, részletes vallomást pedig a bírósági szakban sem tett.

[34] A másodfokú bíróság utal arra, hogy a bűncselekmények elszaporodottsága súlyosító körülmény akkor, ha a köztudomás szerint az ügyben elbírált vagy az ahhoz hasonló bűncselekmények száma (az elkövetéskor) a korábbi időszakhoz képest lényeges emelkedést mutat, vagy ha a számuk az adott területen lényegesen magasabb volt az átlagosnál. (56/2007. BK. vélemény II.11. pont) Ennek alapján igazolt statisztikai adatok hiányában is okszerűen értékelte a törvényszék súlyosító körülményként a korrupciós bűncselekmények elszaporodottságát az általános társadalmi érzület alapján.

[35] A Kúria legutóbb a 2021. évi 68. számon közzétett eseti döntésében foglalkozott a büntetés céljának kérdésével, melynek során kifejtette, hogy a Btk. 79. §-ában írtak szerint a büntetés célja a társadalom védelme érdekében annak megelőzése, hogy akár az elkövető, akár más bűncselekményt kövessen el. A büntetés kétségtelen joghátrány, a büntetés kiszabása ekként joghátrány okozása, vagyis az elkövetőre vonatkozó rosszallás megtestesítése. Az elkövetett bűncselekmény viszont nyilvánvalóan szintén rosszat jelent. Ehhez képest a büntetés lényege – hagyományosan – a rosszra (a bűnre) adott olyan válasz, amiben testet ölt az elkövetőre vonatkozó, az elkövető számára rossz, azaz joghátrány (szabadságelvonnás, jogkorlátozás stb.) okozása. A büntetés alakilag mindig megtorlás, vagyis az elkövető által elkövetett büntettnak megfelelő, arányos joghátránnyal való viszonzása. A büntetés lényege, tartalma pedig egyfelől fenyítés, azaz az elkövető számára nehézséggel sújtás, másfelől a bűnhődés lehetőségének elindítása. Ahhoz, hogy egy büntetés elérje célját általában elegendő, hogy a büntetés okozta rossz nagyobb legyen, mint a bűnből következő jó, és a rossznak túlsúlya alapján kell kiróni a büntetést és közömbössé tenni azt az előnyt, amelyet egy adott bűncselekmény elkövetése az elkövető számára jelentene.

[36] Az ítéltábla rögzíti továbbá, hogy a büntetésnek meg kell felelnie a generális és a speciális prevenció követelményének, vagyis mind a társadalom többi tagját, mind a tettest vissza kell tartania újabb bűncselekmény elkövetésétől. Ezáltal tehát alkalmasnak kell lennie a bűnözés befolyásolására, amelynek egyik eszköze az individualizáció, vagyis a büntetés lehetőleg személyre szabott, egyéniesített volta.

[37] Az ítéltábla álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az enyhítő és súlyosító körülményeket súlyuknak megfelelően értékelte, amikor az eljárás tárgyát képező bűncselekmény fokozott társadalomra veszélyességére tekintettel mindkét vádlottal szemben

szabadságvesztés büntetést szabott ki. Mindkettőjük esetében a bűncselekmény jellege a legsúlyosabb joghátrány kiszabását indokolta, más büntetési nem alkalmazása azonban a büntetés generális preventív célját szem előtt tartva súlytalan büntetést jelentett volna. A korrupció elleni hatékony fellépés az igazságszolgáltatás kiemelt feladata, melyet a kiszabott büntetésnek is tükröznie kell.

[38] Az I. r. vádlott esetében a szabadságvesztés tartamának megállapításakor az elsőfokú bíróság igen méltányosan járt el akkor, amikor a főbüntetés tartamát a törvényi tételkeret minimumában határozta meg.

[39] A II. r. vádlott tekintetében a törvényszék által kiszabott, a törvényi minimumot alig meghaladó tartamú szabadságvesztés mértékével a másodfokú bíróság egyetértett, azt arányosnak és a II.r. vádlott cselekményével – a bűncselekményben játszott kezdeményező szerepével - is összeegyeztethetőnek találta, ezért annak enyhítésére nem látott lehetőséget. A szabadságvesztés tartama igazodik a II. r. vádlott által elkövetett bűncselekmény tárgyi súlyához, megfelel a belső arányosság követelményének, és alkalmas a büntetési célok elérésére is, így annak megváltoztatása nem szükséges.

[40] A vádlottak személyében rejlő társadalomra veszélyességre figyelemmel indokolt volt a szabadságvesztés végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztése, a próbaidő tartama a kiszabott szabadságvesztéshez igazodott, az megfelelt a büntetéskiszabási céloknak, így csökkentése egyik vádlott esetében sem volt megalapozott.

[41] A törvényszék a szabadságvesztés végrehajtási fokozatát és a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját mindkét vádlott esetében törvényesen állapította meg, továbbá hibamentesen tüntette fel, hogy e rendelkezések mely törvényi előíráson alapul.

[42] A törvényszék eleget tett az Alkotmánybíróság a 8/2015. (IV.17.) AB határozata szerint az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdéséből fakadó alkotmányos követelménynek, amikor a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztése esetén hivatalból vizsgálta az előzetes bírósági mentesítés lehetőségét, és arról ítéletében számot adott.

[43] Az ítélezési gyakorlat szerint az előzetes bírósági mentesítésre való érdemesség megítélésénél az elkövető személyiségét, az életvitelét, a bűncselekmény jellegét, az elkövetés körülményeit és annak indítóokát összevetve kell értékelni (BJD 9986). Ahogy a főügyészség is utalt rá, a Kúria az EBH 2018.B.13. számú határozatában ezzel kapcsolatban rögzítette, hogy az érdemesség szempontjából a bűncselekmény jellegén, a büntetés mértékén túlmenően, alapvetően a vádlott személyének jövőbeni társadalomra veszélyessége mérlegelendő, vagyis azt szükséges eldönteni, hogy a kiszabott büntetés mellett a társadalom védelme igényli-e a személyére háruló, a büntetett előélethez fűződő hátrányos következményeket is.

[44] Az előzetes mentesítés kapcsán ki kell emelni, hogy az a bírói gyakorlat szerint rendkívüli intézmény (BH. 1996.510.) Következetes a bírói gyakorlat abban is, hogy a korrupciós bűncselekmények jellege, annak fokozott társadalomra veszélyessége alapján a vádlottak nem érdemesek arra, hogy a bíróság őket előzetes mentesítésben részesítse. (Kúria Bhar.1375/2022/5.) Az állami működés zavartalan és tiszta voltába vetett bizalom iránti érdek nem áll összhangban az ilyen bűncselekményt elkövető terhelt esetében az előzetes

mentesítés alkalmazásával. (Kúria Bhar.II.565/2020/10., Kúria Bhar.II.882/2021/7.) Erre tekintettel az ítéltábla a vádlottak kedvező személyi körülményei ellenére sem látta alkalmazhatónak az előzetes mentesítést.

[45] Egyetértett a másodfokú bíróság az I. r. vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetés jogalapjával és annak mértékével is. A napi tételek száma tükrözte az általa elkövetett bűncselekmény tárgyi súlyát, míg az egy napi tétel törvényi minimumban meghatározott összege a vádlott jövedelmi, vagyoni viszonyaihoz igazodóan törvényes volt, így annak csökkentésére az ítéltábla nem látott alapot. E körben az ítéltábla kiemeli, hogy a törvényszék helyesen alkalmazta a Btk. 2.§ alapján az I. r. vádlott számára kedvezőbb elkövetéskori jogszabályt, tekintettel arra, hogy az egynapi tétel összege a hatályos Btk. szerint magasabb összegű.

[46] Tévedett azonban az elsőfokú bíróság, amikor az I. r. vádlottal szemben – a vádiratnak megfelelően - 30.000,- forint vagyonekobjaszt rendelt el. A törvényszék helyesen hivatkozott a Btk. 74.§ (1) bekezdés f) pontjára, melynek értelmében a rendőrnek ígért vagyoni előny, a 80.000,- forint vagyonekobjaszt alá esik.

[47] A vagyonekobjaszt azonban csak olyan összegre rendelhető el, amely az ígért vagyoni előny tárgya volt., hiszen az intézkedés célja a bűncselekményre szánt vagyon elvonása az állam javára. Az elsőfokú bíróság által megjelölt további 30.000,- forint vagyonekobjaszt – az I. r. vádlottat terhelő 80.000,- forint vagyonekobjaszt mellett – meghaladná az ígért összeget.

[48] Ha a bűncselekményt többen követték el, minden egyes elkövetőnél külön-külön kell vizsgálni, hogy a vagyonekobjaszt elrendelésének feltételei fennállnak-e. Az intézkedés nem rendelhető el és nem hajtható végre egyetemlegesen. (69/2008. BK. vélemény III. pont) A mindkét vádlott tekintetében felmerült 30.000,- forint egyetemleges vagyonekobjaszt, azaz bármelyiküktől a teljes összeg behajtása egymás közti utólagos elszámolással, ennek értelmében kizárt.

[49] Mivel a 80.000,- forint pénzüsszeg felajánlása a II. r. vádlott által, az ő érdekében történt, annak célja a gépkocsija forgalmi engedélye visszaszerzése volt, ezért a vagyonekobjaszt az ígért vagyoni előny teljes összegére vele szemben alkalmazandó. Erre figyelemmel az ítéltábla az Terhelt1 I. r. vádlottal szemben a 30.000,- forint vagyonekobjasztára vonatkozó ítéleti rendelkezést mellőzte.

[50] Az elsőfokú bíróság törvényesen rendelkezett a bűnügyi költség vádlottak közötti felosztásáról. Az ítéltábla azonban észlelte, hogy a törvényszék számolási hiba folytán tévesen határozta meg az elsőfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség I. r. vádlottat terhelő részét, illetőleg annak teljes összegét, ezért azt a rendelkező részben írtak szerint módosította. Egyebekben a bűnügyi költségre vonatkozó elsőbírói rendelkezések helytállóak voltak.

[51] Az elsőfokú bíróság ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek voltak.

[52] Az ítéltábla a másodfokú eljárásban az I. r. vádlott vonatkozásában a kirendelt védő díjával felmerült bűnügyi költség megállapításáról és viseléséről a Be. 613. § (1) és (2) bekezdése alapján rendelkezett.

[53] Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Budapest Környéki Törvényszék ítéletét a Be. 599. § (1) bekezdése alapján megtartott nyilvános ülésen, a Be. 606.§ (1) bekezdése alapján Terhelt1 I. r. vádlottal szemben részben megváltoztatta, míg egyéb rendelkezéseit a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Budapest, 2024. év szeptember hó 24. napján

Dr. Rédei Géza s.k.
s.k.

a tanács elnöke

Dr. Kováts Katalin s.k.

előadó bíró

Dr. Kertész Andrea

bíró

A Budapest Környéki Törvényszék 16.B.55/2023/12. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 1.Bf.107/2024/11. számú ítéletében írt változtatásokkal Terhelt1 I. r. és Terhelt2 II. r. vádlott vonatkozásában 2024. év szeptember hó 24. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2024. év szeptember hó 24. napján

Dr. Rédei Géza s.k.
a tanács elnöke